

A bizonyítandó egyenlőség jobb oldalán $2n$ (különböző) elem $(n+k)$ -adosztályú (ismétlés nélküli) kombinációjának a száma áll. Megmutatjuk, hogy a bal oldali összeg ugyanezt adja, a kombinációknak egy bizonyos szempont szerint osztályokba rendezése után – amikor minden kombinációt egy és csak egy osztályba sorolunk be –, mert az összeg tagjai éppen az egyes osztályokba sorolt kombinációk számai.

Gondoljuk, hogy elemeink egy iskola két párhuzamos osztályának, A -nak és B -nek tanulói, mindkét osztályban n tanuló van, és köztük $(n+k)$ jegyet kívánunk kiosztani valamilyen rendezvényre. A kiosztási lehetőségek száma – az A -ba vagy B -be tartozást nem tekintve – éppen (1) jobb oldala.

Azokban a kombinációkban (kiosztásokban), amelyekben az A osztály minden tanulója kap jegyet, a B -sek közül csak $(n+k) - n = k$ kap. Az ilyenek száma – mindjárt átalakítva célunk szerint:

$$(2) \quad \binom{n}{k} = 1 \cdot \binom{n}{k} = \binom{n}{0} \cdot \binom{n}{k},$$

Ha az A -ból 1 tanulót – majd általában i számú tanulót – törölünk, akkor B -ből, 1-gyel – illetve i -vel – többen kapnak jegyet, és a kiosztási lehetőségek száma:

$$(3) \quad \binom{n}{1} \cdot \binom{n}{k+1}, \\ \binom{n}{i} \cdot \binom{n}{k+i}, \quad (i = 1, 2, \dots)$$

mert az első tényező az A -beli törlési, a második a B -beli kiválasztási lehetőségek száma. A (3) kifejezésben felismerjük (1) bal oldalának általános tagját.

i -t csak addig van értelme növelnünk, míg a B -ben már mind az n tanuló kap jegyet, vagyis míg az A -ban már csak k tanuló kap, azaz míg itt $n - k$ tanulót töröltünk. Éppen ez az (1) bal oldalán i legnagyobb figyelembe veendő értéke, tehát (2) és (3) alatt felsoroltuk egyrészt (1) bal oldalának összes tagját, másrészt az $(n+k)$ jegy kiosztásának minden lehetőségét egyszer és csak egyszer. E két szám egyenlőségét akartuk bizonyítani.

Meszéna Géza (Budapest, Berzsenyi D. Gimn., II. o. t.)

Megjegyzések. 1. Írhatnánk a bal oldali összegezésben $n - k$ helyett bármely nagyobb egész számot is, mert az így hozzágondolt tagok – szorzatok – egyik tényezője úgyszólván 0 lenne.

2. Általában az is igaz, hogy

$$\binom{M}{N} = \sum_{i=0}^m \binom{m}{i} \binom{M-n}{N-i}.$$

ahol m, M, N természetes számok, és M nagyobb N -nél és m -nél.